

Prästsjön – sjön som återuppstod

Länsstyrelsen i Stockholms län | 010-223 14 97 | martin.olgemar@lansstyrelsen.se

Vattenavrinningen sker via Prästsjöbacken i Täby till Vallentunasjön (som delas av Täby och Vallentuna kommun)



Prästsjöns utlopp vid högvatten. Foto: Anton Mankesjö

Projektområde

Prästsjön är en dikad sjö som heter fd Prästsjön på många kartor idag. Längre var det en igenväxande hårt belastad sumpskog utan högre naturvärden. När naturreservatet Täby prästgård (där sjön ingår) invigdes 2017 hade en bäver just byggt en fördämning i sjöns utlopp och våtmarkerna kring sjön levde upp med ett fantastiskt rikt fågelliv mm. Intentionen vid reservatsbildningen var just att restaurera sjön och få fram mer öppna speglar. Bäverns tillfälliga dämme visade på potentialen av en restaurering.

Skötselplan, föreskrifter och ett gammalt sjösänkingsföretag medger en byggd tröskel vid sjöns utlopp, men det har ännu inte kunnat realiserats av kostnadsskäl. Offert för arbetet finns och åtgärden är även anmäld och godkänd som vattenverksamhet.

Orsak till åtgärder

En munk med dammvall ger ett mer kontrollerat och reglerbart flöde/vattennivåer i Prästsjön. Stora trafikytor finns i tillrinningsområdet, vilket gör åtgärden viktig ur reningssyfte. Sjön är dessutom väldigt lättillgänglig för många invånare i Täby och intilliggande förorter. Storskaliga våtmarksprojekt är viktiga för att nå flera av de beslutade miljö kvalitetsmålen. Att optimera dessa miljöer inom redan skyddade områden är därför av stor vikt.



Länsstyrelserna

Vad vi vill förbättra

Varje vår svämmas sjön och markerna kring varpå värdefulla våtmarksmiljöer skapas vilka bl.a. lockar stora mängder fåglar att rasta och häcka. Vattnet rinner dock undan väldigt fort varpå dessa våtmarksmiljöer snabbt försvinner. Den snabba avrinningen har även skapat problem med översvämningar nedströms.

Efter inspiration från den lyckade restaureringen av Hemmesta sjöäng på Värmdö föddes iden att göra samma sak med Prästsjön. Projektet innebär att man monterar en munk i sjöns utlopp så man kan reglera flödet ur sjön. Då kan man hålla kvar vattnet längre varpå de värdefulla våtmarksmiljöerna värnas och exempelvis häckningsframgången hos fåglarna ökar. Sedan sänker man succesivt av vattennivån ner till nivån som statueras i markavvattningsföretaget. Högsta högvattennivån kommer inte att höjas. Att ha kvar markavvattningsföretaget är avgörande för att ha rätt att sänka av sjön. Utöver att gynna den biologiska mångfalden i reservatet bedöms åtgärden minska översvämningensproblematiken nedströms samt förbättra sjöns vattenrenande effekt och därmed avlasta exempelvis närsaltbelastningen på den övergödda Vallentunasjön.

Planerade åtgärder och aktiviteter

Målet är alltså att anlägga en dammvall med reglerande munk i utloppet. Förutom ökad biologisk mångfald är målet att skapa längre uppehållstider och rening av det vatten som belastar Vallentunasjön.

Fortsatta åtgärder med vegetationsborttagning i sjön är angeläget och planeras på sikt. Även bete på de återfuktade strandängarna kring sjön ska återinföras.

Planerad uppföljning

Medel ur förvaltningsanslaget för skyddad natur kan användas för uppföljning av de biologiska effekterna. Redan idag finns belastningsmätningar nedströms och uppströms Prästsjön. Jämförelser i närsaltreduktion (och andra icke önskvärda ämnen) kommer att ske genom kommunernas befintliga samarbete kring Vallentunasjön.

I samverkan med

Projektet utförs i samverkan med Täby kommun och befintliga markägare/arrendatorer.

Länkar

Länk till beslut och föreskrifter för naturreservatet Täby prästgård:

<https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/besoksmal/naturreservat/taby-prastgard.html>

Artikel om Prästsjön: http://paper.opoint.com/?id_site=147642&id_article=7706&code=239